

Penggunaan Laman Web Sebagai Transformasi Dalam Pengajaran Dan Pembelajaran Pendidikan Islam

Norliza Hussin [1], Mohamad Sattar Rasul [2], Roseamnah Abd. Rauf [3]

[1] Faculty of Education
Universiti Kebangsaan Malaysia
Bangi UKM 43600, Selangor,
Malaysia

[2] Faculty of Education
Universiti Kebangsaan Malaysia
Bangi UKM 43600, Selangor,
Malaysia
drsattar@ukm.my

[3] Faculty of Education
Universiti Malaya
Malaysia

ABSTRACT

The use of new technologies have implications admittedly resulting in a more effective teaching and learning process and contributing to the smooth running of education involving all subjects, including the Islamic education. Construction and development of the website in line with the latest teaching innovations can help teachers deliver knowledge and skills to students. This paper is a concept paper aimed at identifying the Model Design and Learning Theory in connection with the website. Apart from that, it is aimed at identifying the importance and effectiveness of the use of websites and web pages function the latest in teaching and learning Islamic education. Research was a meta-analysis methodology on documents published from 1990 to the present. The Design Model by Hannnafin and Peck, Dick and Carey Theory and Constructivism Learning Theory have been used to support the study. It is hoped that the information provided can be used to benefit educators in using websites for teaching and learning Islamic education and also to help improve the quality of teaching in line with current developments.

Keywords: *Website, Teaching and Learning, Islamic Studies, Models and Theories.*

PENGENALAN

Dewasa kini, bidang pendidikan berkembang pesat dengan menuntut semua pendidik memainkan peranan serta mengambil langkah yang praktikal bagi memastikan kecemerlangan pelajar dalam pendidikan. Kualiti pencapaian pelajar sangat bergantung kepada pengajaran guru di dalam kelas. Pelajar di dapati sukar untuk memberikan tumpuan dan minat dalam mengikuti aktiviti pengajaran dan pembelajaran dalam bilik darjah terutamanya terutamanya pengajaran yang melibatkan kaedah berpusatkan guru semata-mata. (Norazura, Juliza Adira & Siti Hazwani 2010).

Isu minat pelajar terhadap mata pelajaran Pendidikan Islam dan amalan guru yang bercorak tradisional dalam pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam merupakan senario yang masih ada sehingga ke hari ini.

Kajian oleh Yahya (2003) tentang persepsi, minat dan penghayatan pelajar terhadap PI di sebuah sekolah di negeri Perak. Hasil kajian menunjukkan min persepsi pelajar terhadap mata pelajaran PI hanya berada pada tahap sederhana 3.27, walaupun menghampiri tahap positif. Bagi aspek minat pula, puratanya agak rendah iaitu 3.32 sahaja manakala bagi aspek penghayatan hanya 3.22 sahaja. Minat pelajar terhadap PI agak kurang memuaskan di mana min bagi item yang berkaitan dengan rasa seronok dan berminat mempelajari PI di tahap 3.28 sahaja.

Kegagalan para guru melakukan perubahan melalui kaedah dan teknik dalam teknologi pengajaran merupakan cabaran yang perlu dihadapi dengan segera. Menurut dapatan kajian Syed Najmuddin, Ab. Halim, Isahak & Mohd Sabri (2008) berkaitan penggunaan Information and Communication Technology (ICT) di kalangan guru PI di sekolah-sekolah menengah daerah Rompin mendapati guru kurang kreatif dalam pengurusan kelas seperti kurang kepelbagaian kaedah pengajaran (3.84), kurang penguasaan ilmu dan sumber pelbagai (3.22), kurang perihatin kepada pelajar yang lemah (3.92), dan pengajaran hanya berpusat kepada pelajar (3.82). Skor min juga menunjukkan tahap sederhana dalam penyampaian pengajaran guru PI dalam bilik darjah.

Isu yang perlu diberi perhatian ialah sejauh manakah aplikasi web dalam mewujudkan suasana pembelajaran aktif terhadap P&P PI. Guru-guru seharusnya mencari alternatif untuk menimbulkan keseronokan dalam diri pelajar. Kenyataan ini disokong oleh Kamarul Azmi dan Ab.Halim (2007) bahawa penggunaan web boleh dipraktik bagi meningkatkan keberkesanan P&P terutama guru Pendidikan Islam, di samping menarik minat dan tumpuan pelajar menerusi perancangan dan penggunaan yang rapi.

Demi untuk memajukan dan menambahkan lagi kecenderungan pendidikan pelajar terhadap PI adalah sewajarnya kajian berkaitan aplikasi web dilaksanakan sebagai satu transformasi dalam pengajaran guru khususnya guru Pendidikan Islam. Justeru, pada abad ke 21 ini, teknologi internet dan web memainkan peranan utama sebagai agen komunikasi, interaksi, pendidikan dan sosialisasi masyarakat dunia.

PENGGUNAAN TEKNOLOGI MAKLUMAT DAN KOMUNIKASI (ICT) MENURUT PERSPEKTIF ISLAM

Menurut Abu Bakar & Siti Fatimah (1999) sejarah Islam telah membuktikan bahawa teknologi telah lama wujud dalam kehidupan manusia. Negara Baghdad telah memulakan industri kertas pada tahun 729M berbanding dengan orang Kristian yang menggunakan percetakan kertas pada tahun 1276M buat pertama kalinya. Malah sejak 1040M, kerajaan Islam telah menggunakan kertas dalam urusan rasmi kerajaan. Pernyataan ini membuktikan bahawa umat Islam telah menunjukkan model terbaik dalam usaha penyebaran maklumat lebih awal dari penganut-penganut lain.

Begitu juga dalam perkembangan sejarah tamadun Islam, penggunaan teknologi bukanlah sesuatu yang asing malah ia merupakan satu proses yang berterusan berkembang seiring dengan kemajuan dan ketamadunan manusia untuk memudahkan urusan kehidupan (Zaradi & Rozita 2003). Ekoran daripada penggunaan komputer perlu dilihat sebagai agenda utama dalam pembangunan ummah Islam. Islam juga merupakan agama yang menitik beratkan ilmu pengetahuan. Ilmu berhubung dengan teknologi komputer merupakan satu daripada bidang ilmu yang perlu dikuasai oleh umat Islam.

Bahan Bantu Mengajar (BBM) telah dipraktikkan oleh Rasulullah s.a.w cuma alat tersebut tidak secanggih sepertimana yang ada di zaman ini (Kamarul Azmi & Ab.Halim 2007). Di dalam sebuah hadis yang diriwayatkan daripada Jabir dan Ibnu Abbas yang bermaksud:

Daripada Abdullah bin Abbas, katanya bahawa Rasulullah s.a.w membuat empat garisan di atas tanah seraya bersabda: "Adakah kamu tahu mengapa aku melakarkan empat garisan ini?" Mereka menjawab. "Allah dan RasulNya yang lebih mengetahui". Lalu Rasulullah s.a.w bersabda: "Semulia-mulia wanita di dalam syurga ada empat orang iaitu Khadijah binti Khuwailid, Fatimah bin Muhammad, Maryam binti Imran dan Asiah binti Muzahin isteri Firaun".

Justeru itu, penggunaan ICT yang berlandaskan kepada syariah dan hukum adalah dibenarkan oleh Islam kerana sememangnya penggunaan teknologi memberi implikasi baru yang lebih efektif dalam proses P&P dalam semua bidang khususnya mata pelajaran PI (Wan Khairuddin & Ab.Halim 2008).

DEFINISI LAMAN WEB

Terdapat beberapa definisi yang diberikan berkenaan dengan laman web. Mohd Arif & Mohd Jasmy (2000) menjelaskan laman web adalah laman yang mengandungi pelbagai maklumat dalam bentuk teks, grafik, animasi audio dan video yang berdasarkan kepada citarasa dan kreativiti pembinaan laman web tersebut. Manakala Zolkepli et al. (2001) dalam Zurina et al. (2009) menjelaskan laman web ialah integrasi grafik, teks

dan bunyi ke dalam satu halaman paparan. Melalui laman web semua maklumat dapat diakses dengan hanya mengklik di hujung jari.

Wan Mohd Hijatullah (2001) pula menyatakan bahawa laman web adalah satu sistem server internet yang menyokong hypertext yang berkebolehan berhubung dengan pelbagai protokol internet dengan menggunakan satu saluran. Ia berasaskan dokumen-dokumen multimedia yang dikenali sebagai laman web. Protokol-protokol itu termasuklah untuk emel, FTP, Telnet dan Usenet News. Rangkaian Web Sedunia mempunyai protokolnya sendiri yang dikenali sebagai Hypertext Transfer Protocol (HTTP).

Mahidun (2007) pula menjelaskan WWW disifatkan sebagai tunjang utama teknologi internet masa kini yang dapat membantu membekalkan bahan dan kursus secara mudah di dalam pendidikan, khususnya pendidikan jarak jauh, penyelidikan infrastruktur, penyebaran maklumat serta komunikasi elektronik dalam bentuk multimedia. Norazah & Mohd Amin (2008) menjelaskan maksud laman web ialah satu halaman yang mempunyai persembahan visual yang menarik dan unik serta melibatkan grafik latar belakang, logo, saiz tulisan, butang menu dan kombinasi warna. Oleh itu, dalam konteks kajian ini, laman web ialah perisian dalam komputer yang memaparkan berita-berita, maklumat serta bahan-bahan tertentu yang boleh diaplikasikan sebagai media P&P PI.

PEMBELAJARAN MENGGUNAKAN LAMAN WEB

Dalam menjelaskan laman web sebagai sumber pengajaran dan pembelajaran terdapat dua istilah yang sering digunakan iaitu:

1. Pengajaran Berasaskan Web (WBI - web based instruction)
2. Pembelajaran Melalui Web Pendidikan (EWS, educational web sites)

WBI dilihat sebagai medium perantaraan dalam menyampaikan pengajaran kepada para pelajar (Khan, 1999). Berjuta-juta maklumat boleh diperolehi dengan penggunaan laman web khususnya untuk tujuan pengajaran dan pembelajaran seperti melalui e-mel, ruang bual, papan buletin, perbincangan dan sebagainya. Terdapat beberapa ciri utama yang membezakan laman web dengan media lain iaitu kebolehan menyediakan persekitaran yang membenarkan pelajar berinteraksi dengan guru, pelajar berinteraksi dengan pelajar-pelajar lain atau pelajar berinteraksi dengan persekitaran laman web itu sendiri.

Manakala pembelajaran melalui EWS dibangunkan khusus untuk tujuan pengajaran dan pembelajaran. Menurut Irfan (2003) EWS merupakan sebahagian sumber bagi tujuan WBI, dan ada kalanya hanya digunakan bagi memaparkan maklumat pendidikan sahaja.

Pembelajaran berasaskan laman web adalah kombinasi di antara elemen pendidikan dan teknologi elektronik yang dikenali sebagai E-Pembelajaran, m-pembelajaran dan atau *mobile learning*. Kaedah ini membolehkan individu mengikuti sesi pembelajaran secara terbuka dan bebas dan keupayaan sendiri tanpa perlu mengikuti jadual atau menghadiri kelas yang ditetapkan. Aplikasi i (Zahiah & Abdul Razaq, 2009).

OBJEKTIF KAJIAN

Objektif bagi kajian ini adalah untuk:

1. Mengenalpasti Model Reka Bentuk dan Teori Pembelajaran yang berhubung kait dengan Laman Web
2. Mengenalpasti kepentingan dan keberkesanan Pembelajaran Berasaskan Web dalam konteks Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam
3. Mengenalpasti penggunaan dan fungsi laman-laman Web terkini dalam Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam

METODOLOGI KAJIAN

Kajian ini menumpukan kepada perkembangan teknologi terkini untuk diaplikasikan dalam P&P PI iaitu menerusi penggunaan laman web. Menurut Rapley 2007 dalam Corbin & Strauss (2008) analisis dokumen

ialah prosedur yang sistematik untuk menilai sesuatu dokumen yang diperolehi. Seperti kaedah-kaedah yang lain, analisis dokumen memerlukan data yang diperolehi diperiksa dan ditafsir bagi mendapatkan makna yang jelas, memperoleh kefahaman dan memajukan perkembangan empirik. Tujuan yang lain ialah untuk memastikan dokumen yang digunakan adalah tepat dan sahih berdasarkan kepada kajian yang akan dijalankan.

Manakala menurut Sabitha Marican (2009) dan Barbie (2010) analisis dokumen bermaksud pecahan kaedah penyelidikan analisis kandungan yang merupakan huraian objektif terhadap mesej komunikasi yang telah dicetak, disiarkan atau digambarkan. Dalam erti kata yang lain, bahagian mesej itu dapat didengar, diperolehi dan dilihat dengan merujuk kandungan teks pada perkataan, maksud, gambar, idea, simbol, tema, atau apa-apa sahaja mesej yang telah dikomunikasikan atau dicetak. Disini, pengkaji telah mencari pelbagai dokumen dan menghuraikan dokumen yang sedia ada atau menganalisis dokumen tersebut seterusnya menggunakan segala maklumat atau data di dalam kajian.

Oleh itu, dapat dirumuskan bahawa kaedah analisis dokumen ialah sebagai mana-mana bahan bertulis yang mengandungi maklumat mengenai fenomena yang hendak dikaji. Kesemua dokumen ini perlu diteliti, disemak, dianalisis dan dibuat penilaian oleh pengkaji untuk menentukan kerelevanan dan kesesuaian dengan tajuk kajian.

Sejumlah 30 dokumen diteliti bagi mengumpulkan maklumat berkaitan penggunaan laman web dalam P&P. Dokumen yang dikenal pasti seperti buku, jurnal, kertas prosiding, bahan rujukan elektronik, tesis dan laporan kerajaan persekutuan. Dokumen ini diperolehi daripada tahun 1990 hingga terkini digunakan pengkaji untuk mendapatkan sumber maklumat berkaitan penggunaan laman web dalam P&P. Kebanyakan pencarian dokumen adalah diambil daripada bahan-bahan terkini dan menjalankan kajian empirikal.

DAPATAN KAJIAN

Model Reka Bentuk dan Teori Pembelajaran Laman Web

Ahmad Marzuki & Roslan (2010) telah membangunkan pembelajaran berbantuan komputer (PBK) bagi tajuk pengurusan jenazah. Pembinaan laman web ini menggunakan Model Reka Bentuk Instruksi Hanaffin dan Peck (1988) sebagai rujukan utama yang melibatkan tiga fasa iaitu fasa analisa keperluan, fasa reka bentuk, fasa pembangunan dan fasa pelaksanaan. Setiap fasa-fasa berikut akan melalui fasa penilaian dan fasa pengulangan (rujuk Rajah 1).

Fasa Analisis Keperluan

Pada fasa ini, analisa perlu dilakukan terhadap ciri-ciri kumpulan sasaran dengan menentukan kepada pengguna laman web tersebut, pengetahuan sedia ada pengguna, perubahan tingkah laku yang dikehendaki, objektif yang hendak dicapai serta perkakasan dan perisian yang diperlukan. Ini adalah bertujuan untuk memberikan panduan serta hala tuju yang yang boleh diikuti bagi proses reka bentuk yang seterusnya (Jamaluddin & Zaidatun 2003).

Mengenalpasti Kumpulan Sasaran

Pengguna laman web perlu dikenalpasti terlebih dahulu sebelum laman web dibangunkan. Pengguna utama ialah dari kalangan orang awam yang ingin mendapatkan maklumat berkaitan pengurusan jenazah serta para pelajar yang mengambil mata pelajaran PI di sekolah menengah. Justeru itu, skop laman web bukan sahaja menjurus kepada sukatan PI sekolah menengah malah merangkumi topik-topik lain yang memperihalkan bidang pengurusan jenazah.

Fasa Reka Bentuk

Menurut Jamaluddin et.al (2003), proses mereka bentuk laman web Pengajaran Berbantuan Komputer (PBK) dilakukan dalam fasa ini dengan menentukan objektif pembelajaran yang akan dicapai oleh pengguna. Kemudian, proses menentukan aktiviti, latihan dan ujian kepada pengguna semasa menggunakan

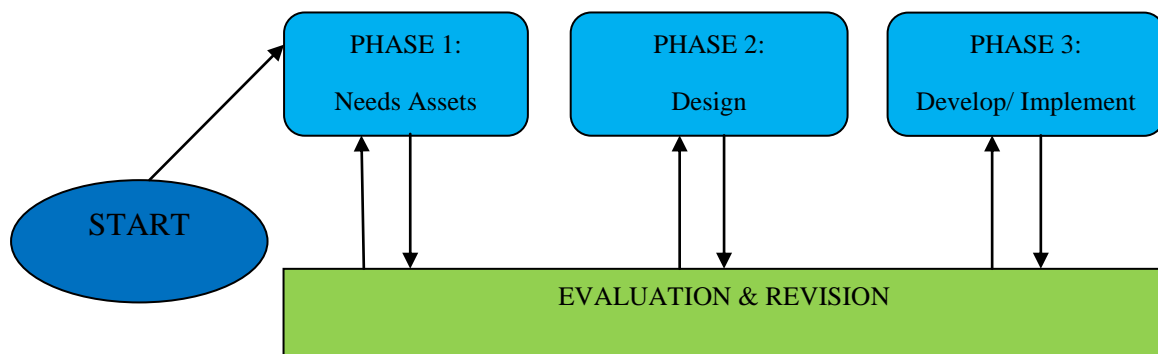
laman web PBK. Pelbagai elemen-elemen seperti isi kandungan, reka bentuk skrin, sistem penerokaan akan ditentukan dalam fasa ini.

Fasa Pembangunan dan Pelaksanaan

Dalam fasa ini, semua elemen-elemen utama yang telah direka bentuk dalam fasa sebelumnya akan diterjemahkan kepada bentuk yang lebih praktikal berbantuan sistem bahasa pengaturcaraan.

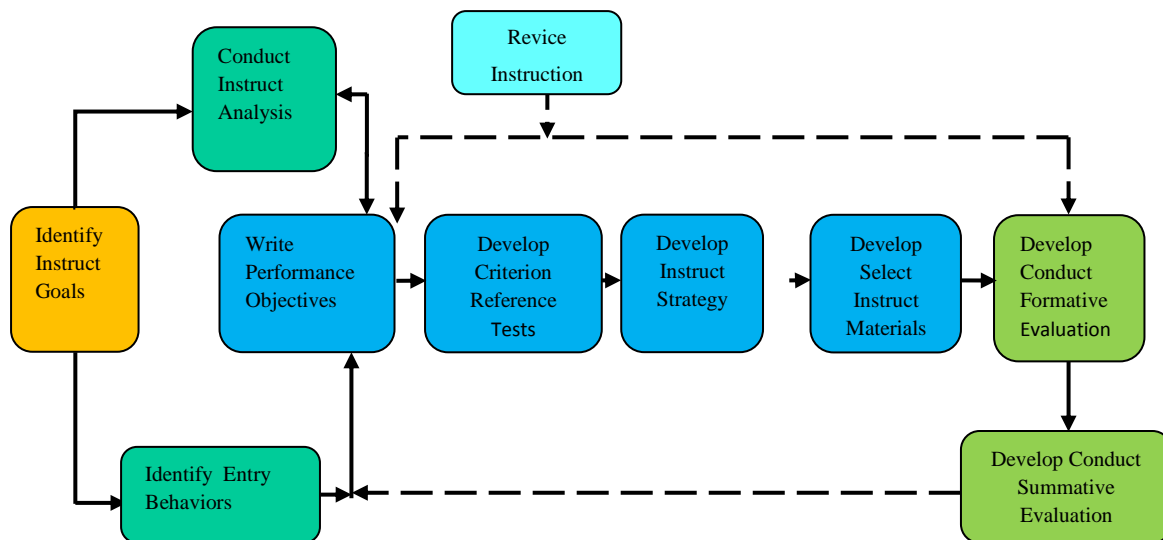
Fasa Penilaian dan Pengulangan

Pada peringkat ini, laman web yang telah dibangunkan akan melalui proses penilaian sumatif yang bertujuan untuk memastikan bahawa penggunaan perisian tersebut berkesan dan memenuhi objektif penghasilannya. Pembangun bercadang untuk menjalankan ujian penilaian sumatif dan formatif terhadap pengguna bagi melaksanakan ujian. Penilaian sumatif menggunakan kaedah soal selidik. Menurut Mohd Majid (1994) soal selidik merupakan alat ukur yang digunakan dalam penyelidikan pendidikan, praktikal dan berkesan serta mencapai tujuan kajian dengan kos yang sederhana. Penilaian formatif pula, merupakan penilaian yang dilakukan sepanjang proses pembangunan PBK (Jamaluddin et.al 2001). Ini adalah bertujuan untuk memperbaiki kualiti laman web dan memenuhi citarasa pengguna serta objektif pembelajaran yang dirancang.

Rajah 1: Model Reka Bentuk Hannafin & Peck (1988)

Selain itu, kajian yang dijalankan oleh Rahimi, Zawawi & Wan Nordin (t.th) berkaitan P&P Bahasa Arab berasaskan web menggunakan teori Dick dan Carey (rujuk rajah 2). Mengikut teori ini, proses pengajaran bermula daripada pengetahuan subjek terus kepada objektif, diikuti oleh struktur pelajaran, penaksiran seterusnya maklum balas penilaian. Kesemua perancangan pengajaran menjadikan proses pengajaran lebih efektif dan sesuai dengan objek pendidikan terkini. Teori ini berasaskan pendekatan sistematik yang melibatkan pembinaan strategi pembinaan serta memilih bahan pengajaran yang sesuai.

Rajah 2: Kerangka Teori Dick dan Carey

Seterusnya, Zuazlina (2010) telah membangunkan laman web berkaitan topik rukun haji dan umrah tingkatan 4 berdasarkan teori konstruktivisme. Menurut Baharuddin et.al (2008) untuk membentuk aplikasi multimedia menggunakan aplikasi kognitif, proses P&P perlu melibatkan penglibatan aktif pelajar. Murid akan membina sendiri pengetahuan atau konsep secara aktif berdasarkan pengetahuan sedia ada. Teori konstruktivisme ini memberikan penekanan kepada pelajar lebih daripada guru. Ini adalah kerana pelajar yang akan berinteraksi dengan web yang dibangunkan serta memperolehi kefahaman tentang bahan dan peristiwa tersebut. Melalui pengalaman yang ada, pelajar akan menyesuaikan pengetahuan yang dibina dengan pengetahuan sedia ada untuk membina pengetahuan baru. Pelajar akan membina sendiri konsep dengan membuat penyelesaian kepada masalah. Autonomi serta inisiatif pelajar hendaklah diterima dan digalakkan. Teori ini boleh diaplikasikan dalam P&P PI yang menggunakan laman web sebagai sumber utama di dalam pengajaran.

Melalui teori ini pelajar dapat mengawal pembelajarn mereka dengan baik secara kolaboratif, interaktif dan maya kerana mampu menyediakan pembelajaran berdasarkan prinsip “just-in time” dengan kompetensi “anywhere, anytime and anyone.

Oleh itu, penulis berpendapat model reka bentuk Hanaffin & Peck (1988) dan kedua-dua teori yang dijelaskan di atas sesuai untuk dijadikan sebagai asas dalam pembangunan laman PI.

Keperntingan dan Keberkesanan Pembelajaran Berasaskan Web dalam Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam

Dalam membincangkan keberkesanan pembelajaran berasaskan web, terdapat beberapa kajian yang telah dijalankan dalam pelbagai peringkat sama ada di peringkat sekolah, universiti, dan pelajar-pelajar pra dan pasca siswazah. Kajian oleh Wan Mohd Hujjatullah (2001) berfokuskan kepada pembinaan laman web untuk program PI, terhadap 20 orang pelajar dari Fakulti Pendidikan Universiti Kebangsaan Malaysia. Dapatan kajian menunjukkan 85 hingga 95 peratus (4.15 min) responden bersetuju dan memberi persepsi positif terhadap penggunaan laman web ini sebagai media pengajaran maklumat PI. Kewujudan laman web ini adalah penting untuk menjadi sebahagian daripada sumber rujukan dalam pembelajaran serta membangkitkan motivasi dan daya tumpuan berbanding dengan kaedah konvensional. Laman web yang dibina dengan baik akan menjadi pendorong kepada pelajar dalam pencarian maklumat dengan cepat. Pelajar dapat mengakses maklumat tanpa kongkongan masa atau bilik kuliah.

Selain daripada itu, Che Raziyusnita (2007) telah menjalankan kajian tentang penggunaan laman web pendidikan dalam kalangan 116 orang guru PI di daerah Seremban. Kajian beliau menunjukkan bahawa pengalaman guru mengaplikasikan web dalam pengajaran telah menimbulkan rasa seronok dan minat murid terhadap pengajaran PI. Seterusnya, hasil kajian mendapati wujud hubungan di antara pengetahuan terhadap komputer dengan tahap penggunaan laman web serta kemudahan komputer dan internet dilihat mempunyai perkaitan yang positif dengan tahap penggunaan web pendidikan. Bertepatan dengan pandangan Norazah & Ngau Chai Hong (2009) yang mengakui bahawa penggunaan teknologi memberi implikasi baru yang lebih efektif dalam P&P dan menyumbang kepada kelancaran dalam pendidikan termasuklah bidang PI.

Norasikin et.al (2005) mendapati Perisian Multimedia Tajwid dalam pengajaran Tilawah al-Quran sebagai satu inovasi dalam bidang PI. Ini dapat dibuktikan apabila penggunaan Perisian Multimedia Tajwid tersebut mampu menjadikan pembelajaran lebih menyeronokkan selain dapat membantu pelajar memahami pembelajaran dengan lebih cepat. Seterusnya, kajian ini juga menunjukkan perisian yang dibangunkan tersebut membawa kepada satu inovasi dalam P&P Tilawah al-Quran.

Selain itu, kajian Siti Fatimah & Ab. Halim (2010) telah bertumpu kepada persepsi guru terhadap penggunaan Bahan Bantu Mengajar dalam kalangan 270 orang guru j-Qaf yang mengajar di sekolah-sekolah rendah di Sarawak. Kajian ini menunjukkan persepsi guru j-Qaf adalah tinggi dalam penggunaan BBM berasaskan Teknologi Multimedia (TMm) dalam pengajaran (min = 4.47). Masalah yang dihadapi ialah guru kurang berkemahiran untuk mengaplikasikan TMm dalam P&P. Justeru, guru-guru PI perlu memahirkan diri selari dengan inovasi pengajaran terkini serta bersikap positif dalam menerima ledakan teknologi. Dalam konteks pendidikan, penggunaan TMm bukan sahaja mampu membantu tugas-tugas pengurusan dan pentadbiran, malah boleh dimanfaatkan sepenuhnya oleh guru agar dapat menghasilkan suatu output yang memenuhi tuntutan masyarakat. Siti Fatimah & Ab. Halim (2010) menyatakan bahawa melalui aplikasi TMm ini, suasana pengajaran dan pembelajaran menjadi lebih menarik dan mempunyai potensi yang baik untuk meningkatkan kualiti P&P.

Dapatan kajian Zuazlina (2010) berkaitan pembangunan laman web untuk topik rukun haji dan umrah berdasarkan teori konstruktivisme menunjukkan penggunaan laman web interaktif yang dibangunkan dapat menarik minat pelajar secara berterusan dalam sesi pembelajaran topik rukun haji dan umrah. Seterusnya, Rahimi, Zawawi & Wan Nordin (t.th) telah menjalankan kajian berkaitan pengajaran dan pembelajaran Bahasa Arab berasaskan web. Hasil kajian mendapati pembelajaran berasaskan laman web dapat mewujudkan kesejagatan sumber P&P serta dapat membantu merapatkan jurang antara pelajar dengan sumber pembelajaran dari seluruh dunia. Pelajar-pelajar dapat berinteraksi dengan sesi pembelajaran yang tidak mengenal sempadan dan batasan. Segala sumber P&P akan disalurkan menerusi talian web dan internet, era pembelajaran secara elektronik atau E-pembelajaan diaplikasikan oleh pelajar.

Seterusnya, Ahmad Marzuki & Roslan (2010) telah membangunkan pembelajaran berbantuan komputer (PBK) berasaskan web tentang pengurusan jenazah yang menggabungkan beberapa perisian *seperti MS- Frontpage 2003, Adobe Dreamweaver CS3, Adobe Flash CS3, Adobe Photoshop CS3, Swisk Max dan Sony Sound Forge*. Penyelidik telah menyediakan hosting bagi memuat naik laman web yang telah yang dibina dan boleh diakses di mana-mana sahaja yang terdapat talian internet. Selain dari itu, pembangun web juga telah menyediakan video atas talian untuk kemudahan mengendalikan jenazah dengan cara yang betul. Hasil daripada soal selidik kepada beberapa pelawat secara rawak menunjukkan responden bersetuju bahawa laman web yang dibangunkan memberi kefahaman yang jelas tentang pengurusan jenazah.

Hasil kajian-kajian lalu, jelas menunjukkan penggunaan laman web dapat memberi manfaat kepada guru-guru PI dengan mewujudkan situasi pembelajaran yang interaktif di antara pelajar dengan isi pelajaran. Selain itu, penggunaan laman web juga berupaya untuk membimbing dan membentuk minda pelajar agar lebih kreatif dan memahami konsep ilmu dengan lebih berkesan.

Jadual 1: Analisis Keberkesanan Pembelajaran Berasaskan Web dalam P&P PI

BIL	TAJUK	PENULISAN	PENGARANG	TAHUN	DAPATAN KAJIAN
1	Pembinaan laman web untuk program PI	Tesis Sarjana Pendidikan: UKM	Wan Mohd Hujjatullah Wan Ghazali	2001	Memberi persepsi positif
2	Aplikasi pendekatan talaqqi dan musyafahah dalam pembangunan perisian multimedia tajwid	Al-Bayan Journal of al-Quran & al-Hadith 3, 83-108.	Norasikin Fabil, Zawawi Ismail, Zarina Shukur, Siti Fadzillah Mat Noor & Khairuddin Omar	2005	Inovasi dalam P&P PI
3	Penggunaan laman web pendidikan dalam kalangan guru PI daerah Seremban	Tesis Sarjana Pendidikan: UKM	Che Raziyusnita Irni Che Wan	2007	Memahami pengajaran dengan cepat
4	Pembangunan dan penilaian bahan pengajaran dan pembelajaran berasaskan web-webquest bagi mata pelajaran ICT	Jurnal Pendidikan Malaysia 34(1),11-129	Norazah Mohd Nordin & Ngau Chai Hong	2009	Efektif dalam P&P
5	Persepsi guru terhadap penggunaan bahan bantu mengajar berasaskan teknologi multimedia dalam pengajaran j-Qaf	Journal of Islamic and Arabic Education, 2(2), 53-64	Siti Fatimah Ahmad & Ab. Halim Tamuri	2010	Peningkatan kualiti P&P
6	Pembangunan laman web topik rukun haji dan umrah Tingkatan 4 berdasarkan teori konstruktivisme.	Tesis Sarjana: UKM	Zuazlina Mohd. Sadri	2010	Menarik minat pelajar
7	Pembangunan pembelajaran berbantuan komputer (PBK) berasaskan web: Pengurusan Jenazah	Fakulti Pendidikan Universiti Teknologi Malaysia	Ahmad Marzuki Mohamed & Roslan Tangah	2010	Kefahaman jelas

Penggunaan Laman Web Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam

Penggunaan laman Web Pengajaran dan Pembelajaran dalam PI adalah semakin meluas pada masakini. Jadual 3 di bawah merupakan beberapa contoh alamat URL yang berkaitan dengan tajuk-tajuk PI, iaitu sebanyak 5 alamat URL laman web bagi setiap bidang iaitu bidang BBM al-Quran, bidang hadis, bidang ulum syariah, bidang adab dan akhlak Islamiyah, bidang usul fiqh, bidang akidah dan bidang portal video pendidikan. Jumlah kesemua alamat URL laman web yang dipaparkan ialah sebanyak 40 laman web di mana bagi WBI sejumlah 19 laman web manakala bagi EWS sejumlah 21 laman web (rujuk Lampiran 1).

Contoh laman web bagi matapelajaran Pendidikan Islam

Contoh Pertama : URL: <http://www.anuar2u.com>

(Sumber: Khairul Anuar. 2001. Portal e-pendidikan Islam: KeArah Pendidikan Islam Bestari, Sekolah Menengah Teknik Perdagangan Johor Bahru)

Laman web ini dibangunkan oleh Khairul Anuar bin Hj Ramlan yang bertugas sebagai seorang pendidik di Sekolah Menengah Teknik Perdagangan Johor Bahru. Tujuan laman web ini dihasilkan adalah untuk dijadikan sebagai sumber alternatif bahan pengajaran, sumber maklumat dan sebagainya. Bagi para pelajar pula ialah untuk memberi peluang mencari bahan yang berkaitan dengan subjek PI dan mengalami suasana pembelajaran secara maya. Laman web ini memberikan pelbagai info yang boleh dimanfaatkan untuk tujuan pendidikan. Antara pautan yang disediakan ialah sudut kurikulum, sudut pelajar, sudut ilmu, link ilmu, koleksi soalan, persembahan multimedia, link portal, laman Guru Pendidikan Islam, eksplorasi ilmu, hadis-hadis pilihan, koleksi tazkirah, tv radio online serta permainan untuk menguji minda.

Contoh Kedua: URL: www.eduwebtv.com

(Sumber : Kementerian Pelajaran Malaysia-KPM)

Laman web yang telah dibangunkan oleh KPM ini mempunyai latarbelakang laman yang menarik pada laman utamanya agar tidak membosankan pelawat. Laman pengenalan memuatkan 8 menu utama iaitu halaman utama, video, video popular, video ahli, soalan peperiksaan, direktori sekolah, soalan lazim dan hubungi kami. Butang-butang navigasi dan hiperteks membolehkan pelajar mengikuti pelajaran mengikut kehendak dan kebolehan masing-masing. Selain itu animasi pada logo dan laman utama membangkitkan motivasi pelawat untuk menjelajah laman web Pendidikan Islam hingga ke akhirnya.

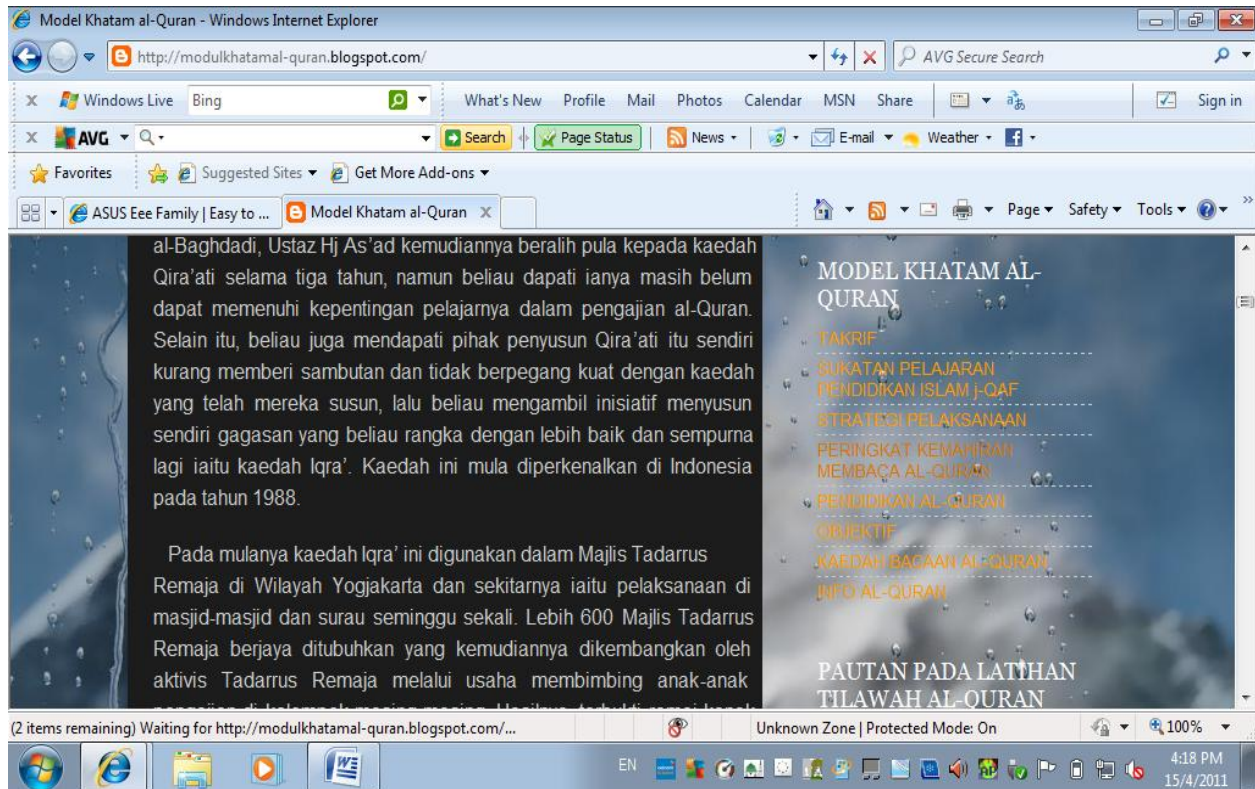
Contoh Ketiga: URL: www.gemaislam.net

The screenshot shows the homepage of 'Gerbang Maya Pendidikan Islam Gema Islam'. The website is hosted on 'www.gemaislam.net' and is associated with 'Universiti Kebangsaan Malaysia'. The main navigation menu includes links to 'Laman Utama', 'Sukatan Pelajaran', 'Huraian Sukatan Pelajaran', 'Panduan P&P', 'Panduan j-QAF', 'Panduan Aktiviti KOKO', 'Bahan Multimedia', 'Video P&P', 'Artikel', 'Penyelidikan', 'Penyelidikan KPM', 'e-Tesis', 'e-Tarannum', 'e-Syariah', 'e-Faraidh', 'e-Pakar', 'e-PAFA', 'e-KKQ', 'e-kitab', 'Bahan Terbitan', 'Hitung Zakat Online', 'Pautan', 'Galeri', and 'Tentang Kami'. The central content area features a photograph of a mosque and a notice about PDF documents: 'Dokumen-dokumen yang terkandung dalam laman ini adalah adalah dalam format zip dan PDF. Sila install perisian berkaitan terlebih dahulu. Untuk membolehkan anda melihat dokumen ini dengan sempurna, anda juga hendaklah terlebih dahulu install Font Traditional Arabic ke dalam Folder Font.' Below this is a section titled 'TERKINI DI GEMA Islam' with a link to 'PENILAIAN PELAJAR-PELAJAR TERHADAP AMALAN PENGAJARAN GURU PENDIDIKAN ISLAM DI SEKOLAH-SEKOLAH MENENGAH DI MALAYSIA'. On the right side, there are several informational boxes: 'Pengumuman' (announcement), 'Masalah Download' (download issues), 'Sabda Pilihan' (selected hadith), and 'Waktu Solat' (prayer times).

(Sumber : Universiti Kebangsaan Malaysia-UKM)

Skop laman web UKM ini berdasarkan penyaluran maklumat berkaitan PI. Penerangan setiap topik Pendidikan Islam dipaparkan dengan jelas pada laman utama iaitu pada menu utama. Pengguna perlu klik sahaja pada tajuk yang di kehendaki untuk mendapatkan maklumat yang dicari. Antara menu utama yang disediakan ialah sukatan pelajaran, huraian sukatan pelajaran, panduan P&P, panduan j-Qaf, bahan multimedia, video pengajaran dan pembelajaran, artikel, penyelidikan, e-tesis, e-tarannum, e-syariah, e-faraid dan banyak lagi maklumat yang boleh di dapati dari laman web ini. Laman web ini juga meediakan beberapa pautan seperti Gemilang UKM, Islam Hadhari, e-Fatwa, e-al Qamus, e-Pelajar dan sebagainya. Pelajar boleh menjelajahi laman web ini tanpa bantuan pensyarah pada bila-bila masa yang dikehendaki. Ini memberi kebebasan kepada pelajar untuk memilih masa yang sesuai untuk belajar.

Contoh Keempat URL: <http://modulkhatamal-quran.blogspot.com/>

(Sumber : Isham Shah Hassan & Mohd Arif Ismail .2008)

Pembangunan model khatam al-Quran di atas adalah berdasarkan model konseptual yang memberikan gambaran minda, meningkatkan pemahaman reka bentuk, dan rangka program secara keseluruhannya. Di dalamnya mengandungi pautan takrif, sukatan pelajaran Pendidikan Islam j-QAF, strategi pelaksanaan, peringkat kemahiran membaca al-Quran, pendidikan al-Quran, objektif, kaedah bacaan al-Quran atau info al-Quran. Seterusnya, perisian ini juga menyediakan pautan latihan tilawah al-Quran yang merangkumi komponen pengukuhan dan latihan hukum tajwid, latihan mencerakinkan huruf serta latihan menyusun ayat dari surah-surah tertentu.

KESIMPULAN

Sebagai kesimpulan, penggunaan internet dan aplikasi web, bukan sahaja memberi kemudahan kepada pelajar, bahkan kepada guru untuk menyediakan bahan pengajaran serta menyelia aktiviti yang dilakukan oleh pelajar dalam proses pembelajaran.. Perkara ini banyak meringankan tugas guru dalam proses P&P. Penggunaan web dalam P&P PI merupakan langkah yang mesti dilaksanakan, dimanfaatkan secara semaksima mungkin demi untuk mempertingkatkan keberkesanan pengajaran. Oleh yang demikian guru-guru PI harus bersedia untuk berubah dan meneroka seberapa dalam ilmu yang bernilai dalam bidang kepakaran masing-masing bagi menjadikan PI sebagai mata pelajaran yang menarik dan diminati oleh pelajar.

RUJUKAN

Al-Quran al Karim.

Ab.Halim Tamuri, Khadijah Abdul Razak, & Shahrin Awaluddin (2010). *Kaedah Pengajaran Pendidikan Islam: Konvensional dan Inovasi*. Dalam *Kaedah Pengajaran Pembelajaran Pendidikan Islam:UKM*.

Ab.Halim Tamuri, Adnan Yusopp, Kamisah Osman, Shahrin Awaluddin & Zamri Abdul Rahim. (2004). *Keberkesanan Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam ke atas Pembangunan Diri Pelajar*. Projek Penyelidikan GG02/4. Fakulti Pendidikan, Penyelidikan : UKM.

Abu Bakar Abdul Majeed & Siti Fatimah Abdul Rahman. (1999). *Multimedia dan Islam*. Kuala Lumpur : Institut Kefahaman Islam Malaysia.

Ahmad Marzuki Mohamed & Roslan Tengah. (2010). *Pembangunan Pembelajaran Berbantuan Komputer (PBK) Berasaskan Web : Pengurusan Jenazah*. Fakulti Pendidikan Universiti Teknologi Malaysia

Baharudin Sidki & Nik Rahimi Nik Yusoff. (2008). Cabaran penggunaan ICT dalam P&P Pendidikan Islam. Dalam Norazah Mohd Nordin & Mohamed Amin Embi (pynt). *Pengintegrasian ICT dalam Pendidikan, Amalan dan Aplikasi* . Shah Alam: Karisma Publications. Sdn. Bhd.

Bullen M. (2001). *E-Learning And The Internationalization Of Education,.....*

Che Raziyusnita Irni Che Wan. (2007). *Penggunaan Laman Web dalam Kalangan Guru Pendidikan Islam di daerah Seremban*. Tesis Sarjana Pendidikan: UKM.

Collins, B. (1996). The Internet as an educational innovation: Lessons from experience with computer implementation. *Educational Technology*, 36 (6), 21-30.

Corbin, J & A. Strauss. (2008). *Basics of Qualitative Research*. Thousand Oaks CA: Sage.

Hannafin M. J. & Peck, K. L. (1988). *The Design, Development And Evaluation Of Instructional Software*. New York: Longman.

Irfan Naufal Umar. (2003). *Penilaian laman web pendidikan di Malaysia: Satu tinjauan*. Dalam *Konvensyen Teknologi Pendidikan ke 16, 13-16 Jun 2003*, Melaka: Persatuan Teknologi Pendidikan Malaysia, 326-328.

Isham Shah Hassan & Mohd Ariff Ismail. (2008). *Reka Bentuk dan Penilaian Perisian Kursus Multimedia Interaktif ACAD R 14 Bagi Penghasilan Lukisan Persembahan Pelajar Politeknik*. Dlm (pynt) Norazah Mohd Nordin & Mohamed Amin Embi. *Pengintegrasian ICT dalam Pendidikan: Penyelidikan, Amalan dan Aplikasi*. Shah Alam: Karisma Publications.

Jamalluddin Harun & Zaidatun Tasir. (2000). *Pengenalan Kepada Multimedia*. Kuala Lumpur: Venton Publishing

Jamaluddin Harun & Zaidatun Tasir. (2003). *Multimedia dalam Pendidikan*. Bentong: PTS Publications and Distributors Sdn Bhd.

Jurnal Teknologi (Science & Engineering) 58 (2012) 85-88.

Kamarul Azmi Jasmi & Ab. Halim Tamuri. (2007). *Pendidikan Islam: Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran* . Johor: Penerbit UTM.

Khan, B.H. (1999). *Web- Based Instruction*. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.

Khairul Annuar. 2001. *Portal e-pendidikan Islam: KeArah Pendidikan Islam Bestari, Sekolah Menengah Teknik Perdagangan Johor Bahru*

Mahimun Sardi. (2007). *Analisa Laman Web Pendidikan Islam: Penggunaannya Sebagai Bahan Bantu Mengajar*. Laporan Penyelidikan Kajian Bebas. Fakulti Pendidikan: UKM.

Mohd Arif Ismail & Mohd Jasmy Abd Rahman. (2000). Pembinaan Laman Web Untuk Pengajaran Fokus Terhadap Kursus GE2123 : Teknologi Dan Inovasi Dalam Pendidikan. *Prosiding Seminar Pendidikan Kebangsaan 2000*. Hotel Equatorial Bangi. 14 – 15 November 2000.

Mohd Majid Konting. (1990). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.

Norasikin Fabil et.al. (2005). Aplikasi Perisian Talaqqi Musyafahah dalam Pembangunan Perisian Multimedia Tajwid. *Al-Bayan Journal of Al-Quran & al-Hadith*. Hlm. 83-108.

Norazah Mohd Nordin & Mohamed Amin Embi. (2008). *Pengintegrasian ICT dalam Pendidikan Penyelidikan, Amalan dan Aplikasi*. Shah Alam: Penerbit Karisma Publications.

Norazah Mohd Nordin & Ngau Chai Hong. (2009). Pembangunan dan Penilaian Bahan Pengajaran dan Pembelajaran Berasaskan Web- Webquest bagi matapelajaran ICT. *Jurnal Pendidikan Malaysia* 34(1), 111-129.

Norhatimah Mohamad & Ab. Halim Tamuri. (2010). *Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam Berasaskan Laman Web*. Dalam Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam: UKM.

Norazura Tukiran, Juliza Adira Mohd @ Ariffin & Siti Hazwani Mohamed Rozi. (2010). *Teori Kecerdasan Pelbagai Untuk Meningkatkan Penglibatan Aktif Pelajar Di Dalam Kelas*. Guru Pelatih DPLI UKM.

Rahimi Md. Saad, Zawawi Ismail & Wan Nordin Wan Abdullah. (t.th). *Pengajaran dan Pembelajaran Arab Berasaskan Web*. UIA.

Rapley Tim. (2007). *Doing Conversation, Discourse and Document Analysis*. Sage Publications.

Siti Fatimah Ahmad & Ab.Halim Tamuri. 2010. Persepsi Guru Terhadap Penggunaan Bahan Bantu Mengajar Berasaskan Teknologi Multimedia dalam Pengajaran j-Qaf. *Journal of Islamic and Arabic Education*, 2 (2), 53-64.

Sabitha Marican. (2009). *Penyelidikan Sains Sosial Pendekatan Pragmatik*. Batu Caves, Selangor: Edusystem Sdn. Bhd.

Syed Najmuddin Syed Hassan, Ab.Halim Tamuri, Isahak Othaman & Mohd Sabri Mamat. (2008). Guru Bahasa Arab Terlatih di Sekolah: Satu Keperluan di Malaysia. *Prosiding Wacana Pendidikan Islam Peringkat Kebangsaan Siri ke-6: Pendidikan Islam Teras Pembangunan Modal Insan*, hlm.555-569.

Wan Muhammad Hujatullah Wan Ghazali. (2001). Pembinaan Laman Web Untuk Program Pendidikan Islam, Fakulti Pendidikan UKM. Projek Penyelidikan Ijazah Sarjana Pendidikan: UKM.

Wan Khairuddin Wan Yahya & Ab Halim Tamuri. (2008). *Aplikasi ICT dalam Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam di Sekolah dalam buku Pengintegrasian ICT dalam Pendidikan Penyelidikan, Amalan dan Aplikasi*. Karisma Publications SDN.BHD, Shah Alam hlm 63.

Yahya Abdullah. (2003). Persepsi, Minat dan Penghayatan Pelajar Terhadap Pendidikan Islam di Kalangan Pelajar Tingkatan 5 di SMK Muzaffar Shah, Simpang Empat, Semanggol Perak. Tesis Sarjana Pendidikan: UKM.

Zahiah Kassim & Abdul Razaq Ahmad. (2009). *E-Pembelajaran: Evolusi Internet dalam Pembelajaran Sepanjang Hayat*:UKM.

Zainuddin Abu Bakar, Meor Ibrahim Kamaruddin, Mohd Ali Ibrahim & Rahman Sukor Ab Samad. (2008). *Kemahiran ICT di kalangan guru pelatih IPTA Malaysia* Shah Alam: Arah Publications.

Zaradi Sudin & Rozita Hj Md Noh. (2003). Penggunaan Komputer Dalam Pengajaran Pendidikan Islam. *Prosiding Wacana Pendidikan Islam (Siri 3)*.

Zolkepli Haron. (2001). Persepsi Pelajar PJJ UKM Terhadap Pembelajaran Secara Online. *Pembentangan Kertas Kerja Konvensyen Persatuan Teknologi Pendidikan Malaysia kali ke 14*. Hotel Goldcourse, Kelang. 11 –14 September.

Zuazlina Mohd Sadri. (2010). Pembangunan Laman Web Topik Rukun Haji dan Umrah Tingkatan 4 Berasaskan Teori Konstruktivisme. Tesis Sarjana Muda: UTM.

Zurina Yasak, Baharom Mohamad, Ahmad Esa & Shahrizal Shahabuddin. (2009). Kaedah Pengajaran Berasaskan Web Terhadap Pelajar Diploma Kejuruteraan Elektrik Mekatronik di Politeknik. *Persidangan Kebangsaan Pendidikan Sains dan Teknologi*. 2009, 26-27 Oktober 2009, UTHM.

LAMPIRAN 1

Penggunaan Laman Web Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam

Bidang	Alamat URL Laman Web	WBI	EWS
Bahan Bantu Pengajaran Al-Quran	http://www.gemaislam.net http://pibaukm.wordpress.com http://www.quranonline.net/ http://quranjakim.islam.gov.my/ http://www.quranexplorer.com/quran/	/ /	/ /
Jumlah	5	2	3
Bidang	Alamat URL Laman Web	WBI	EWS
Ulum Syariah	http://haji.al-islam.com/ http://www.e-zakat.com.my/ http://www.e-bacaan.com/ http://darululumonline.wordpress.com http://zaharuddin.net	/ /	/ /
Jumlah	5	2	3
Bidang	Alamat URL Laman Web	WBI	EWS
Hadis	http://hadith.al-islam.com/Bayan/ http://fortyhadith.iiu.edu.my/ http://hadisjakim.islam.gov.my/ http://koleksihadisnabi.blogspot.com http://hadits-albukhari.blogspot.com/	/ /	/ /
Jumlah	5	2	3
Bidang	Alamat URL Laman Web	WBI	EWS
Adab dan Akhlak Islamiyah	http://www.sabah.edu.my http://www.ikim.gov.my/bm/pusat/ppl.htm http://serambidakwah.blogspot.com/ http://www.freewebs.com/pendidikanislam/adab_ibu_bapa.htm http://cernaminda.com	/ /	/ /
Jumlah	5	2	3
Bidang	Alamat URL Laman Web	WBI	EWS

Usul Fiqh	http://www.hasanalbanna.com http://www.fatwa.org.za/usul_fiqh_all.htm http://www.tayibah.com/eIslam/usulfiqh.htm http://www.jais.gov.my http://www.bicaramuslim.com	/ / / /	/
Jumlah	5	4	1
Bidang	Alamat URL Laman Web	WBI	EWS
Akidah	http://alislamu.com/aqidah/683-definisi-aqidah.html http://www.amislam.com/aqidah.htm http://aqidahislam.wordpress.com http://www.tayibah.com/eIslam/aqidah.htm http://www.islam.gov.my	/ / / /	/ /
Jumlah	5	3	2
Bidang	Alamat URL Laman Web	WBI	EWS
Ibadat	http://www.islamgrid.gov.my http://www.syariahonline.com/new_index.php http://al-gayyim.net http://sainssolat.com/ http://www.darul kautsar.com	/ / / /	/ /
Jumlah	5	3	2
Bidang	Alamat URL laman Web	WBI	EWS
Portal Video Pendidikan	http://www.eduwebtv.com http://www.4online.tv/tv-pendidikan/ http://www.btpnkedah.moe.edu.my/itvp/ http://blog.mytadika.com/category/video-pendidikan/ http://www.youtube.com/	/	/ / / /
Jumlah	5	1	4